



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem**

**Bartolus**

**Lugduni, 1567**

Legitima tutela.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)



tit. minor annorum xxx. z aliud statutum dicat quod legitima  
etas sit xvij. annorum an minor xxx. poterit esse tutor, vide Bal.  
consil. c. h. lib.

Qui petunt tutores vel curatores. Rub. XXXI.  
Caso s. de tutela testamentaria, z legitima videndum est de datio  
na. verum qz videndum est primo qui petant, postea vbi, tertio qz  
petatur, ideo premitit qui petant tutores vel curatores.

**De mone adolescentem.** Tres, z liberti, z amice, z etiam creditores possunt pupillis  
postulare tutores, hoc dicit totus iste titulus.

**De a matribus.** Casus superiorem in persona eius qz minus  
personam eius qz minus, si mater potest petere tutorem filio per procura  
tores, quod casus eueniens in persona procuratoris, ex  
causa domini. Dicit tibi in l. pres. ff. de app. z allegam tibi istam  
le. ut vbi dicitur.

ADDITIO.  
ALEX. Procuratoris. Vide C. qui pet. tuto. z in l. si plures. de  
cond. iust. z vide in l. de iur. s. si tutor. ff. mand.

**De potibus.** Vide gl. si. qua no. Vide de bo  
rum. Ego intelligo istam legem,  
si hinc non potest imputari negligentia, nisi mater fuit  
negligens per annum, ita quod certum erat ea a furo  
re excludi, si alius conuinctus fuerit negligens per annum  
putarem eam a successione excludi, arg. j. de leg. here. l.  
si tunc. conuincta si qui admittit ad bo. possessio. pos.

ADDITIOES.  
ALEX. Ego intelligo. Contrarium tenet Bart. in l. si. circa prin.  
ff. de i. intellige ut no. in l. quid ergo. s. j. ff. de his qui no. infam. Et  
vide glo. que ponitur hic, cui applicetur hereditas excludit ma  
triam no. Bal. in l. si. si aduer. ven. z vide ad istam glo. Bald.  
qua cum no. sequitur cum limitatione in l. precipuis. C. de impu. z  
caus. vbi dicitur istam glo. no. Bald. pro singulari. IO. FR. R. V.  
Charam contrarietatem, quia Barto. in l. si. ff. de iur. vult  
quod primo excludit ad quem pertinebat successio ob non petiti  
torem sequens non excluditur ad quem incipit pertinere, z ra  
tio tenet contrarium.

Qui petant tutores vel curatores. Rub. XXXII.  
ALEX. VNICA.

**De Magistratus.** Abi quis sortitur domicilium  
ratione originis, vel maioris par  
tis bonorum, ibi potest ei tutor constitui, hoc dicit hec lex  
notabilis valde. In quantum dicit de iudice loci originis, non habet  
verbum, in quantum dicit de iudice loci, vbi habet facultates,  
et vobis, nam iudex non potest dare tutorem, nisi ei qui habet  
domicilium in loco iurisdictionis, vt l. in si. de tut. z cur. da. ad  
l. si. Sed pupillus videtur quod non possit habere domicilium,  
non petrum domicilium constitutum non habet, vt l. si quis  
postea. ff. ad municip. Ipsemet non potest constituere sine tu  
tore, quoniam potest se obligare, ergo videtur quod ei non possit da  
re tutorem, sed domicilium potest constituere duob. mod. Alio modo  
voluntate, hoc modo non potest constituere pupillus, qz tunc  
commet obligationem. Alio modo re ipsa, stando in loco vbi ha  
bet maiorem partem fortunarum suarum, hoc modo potest pupil  
lus sine tutore. Et hic est casus notabilis in hac lege. Ratio potest  
esse qz obligationes que re ipsa contrahuntur, cadunt in pupillo,  
sicut in pupillo, sicut in maiore, vt l. operis. de ope. no. mun. de neg.  
gl. in l. si. si furio. ff. de iur. vult qz. querit hic duas questiones primo  
quid si habet facultates in diuersis locis. Dicit gl. iudex cuiusqz  
loci dabit, vt l. pupillo. ff. de tut. z cur. da. ab his. C. Quero vtrum iu  
der originis possit dare tutorem, qui presit bonis, qz non sunt in ter  
ritorio suo. Ergo qz sic. Bug. contra, vt hic habes in gl. quam vide  
de i. ponit istam questionem in l. j. de tut. z cur. da. ab his. En. pos

nit hic, z facit vnam longam filateriam. Si in l. non solum, s. qui in  
testamento, de exc. tu. videtur tenere opi. Bug. opinio 250. est ve  
rior. Cum enim tutor detur tenere opi. ille qui habet personam pu  
pili in iurisdictione sua potest dare tutorem, cuius iurisdictione se  
extendit ad omnes facultates, vt d. l. in fin. de tut. z cura. da. ab his.  
argu. ad hoc in l. si fideicommissum, s. tractatum, de iudic. Hoc es  
tiam probatur per hanc legem, si bene aduertatur. Non ob l. pupil  
lo, de tut. z cura. da. ab his, qz fateor quod potest dare tutorem de  
bonis que sunt in territorio suo, qz cum sit certa vniuersitas bono  
rum, z alius dabit quo ad bona que sunt in territorio alio. Sed si  
vnius, z idem vellet dare de omnib. bonis possit. Et eo. modo res  
pondeo ad huiusmodi, s. cum oriundus de exc. tut. Et pro pre  
dicta determinatione allegat D. l. magis puto, s. illud ff. de re. eo.

ADDITIOES.  
ALEX. C. hic duas. Per Spec. in tit. de tuto. s. generaliter.  
versum autem nota.  
ALEX. C. Originis. Vide Bald. in d. l. pupil. z Bar. in l. si. de  
exc. tuto.  
IO. FR. R. V. C. Originis adde in eo. l. pupillo. Et Angel. Arret.  
Inst. de attila. tuto. s. Sed hoc iure.

De tutoribus vel curatoribus illustrium perso  
narum. Rubr. XXXIII.

ADDITIO.  
ALEX. P. PAV. P. De tutoribus. Vide de istis curatoribus que scri  
psi in Bert. in versicul. curator regi. vbi habes de qualitatibus  
quas habere debent, z alijs tutoribus, non tenentur prestare alijs  
mentis, z victus de bonis pupilli, nisi vt scripsi, z an possit dari tu  
tor regi, vel principi, z finita tutela sit postea curator, vide Lorset.  
in repe. c. grand. de sup. negl. p. la. in vj.

**De illustribus.** Venit dicit illustribus da  
tur tutor vel curator, in vbe  
per prefectum, z pretozem, z decem viros senatores, z  
eis decreto pretozis conceditur administratio, in pro  
uincis vero nominatur a curialibus, h. d. in summa.

**De generalis.** Hic prohibet Imperator ne ille qui est  
curialis vel obligatus curie possit esse  
tutor illustrium personarum, hoc vult. Non habetis hic  
alia, zc.

Qui dare tutores, vel curatores possunt & qui dari  
possunt. Rubr. XXXIII.

**De Am ubi.** Et de cuius statu dubitatur, potest  
dari tutor, vel curator lite pendente.  
hoc dicit.

**De Maritus.** Maritus non potest esse curator, vel tu  
tor vxoris, h. d. Querit glo. que est ra  
tio. Respondeo, qz si male gereret propter affectionem, vxor  
ei remitteret. Ita dicit gl. hic, que est ratio quod potest esse procu  
rator, z non curator, vt l. maritus. s. de procur. Respondeo, qz cura  
tor habet maiorem potestatem quam procurator. Preterea pro  
curator, vel constituitur a maiore, z sic ab habente plenum iustelle  
ctum, vel constituitur a minore, z sic ab habente plenum iustelle  
ctum, vel curatoris, vt l. neqz. s. de procu.

ADDITIO.  
ALEX. C. Curator. Adde quod licet maritus non possit esse cura  
tor generalis vxoris, potest tamen esse curator ad lites, secundum  
Bal. z Salic. in l. s. de proc. alleg. D. d. hic z dicit l. si maritus. s.  
de proc. z no. Bar. in l. si quis cum procuratoris. s. ff. de procu. z  
Bal. hic, z in l. in si. de excu. tut.  
P. PAV. P. Curator. Vide super hoc an possit esse tutor ad lites  
tem in reperto. in versic. maritus.

**De Militie.** Qui in militia occupatur, non potest esse tu  
tor seu curator, h. d.

**De Equo a preside.** Non potest quis dare tu  
torem eum qui sue iuris  
dictioni non subicit, hoc dicit. No. hanc legem, quod oportet  
ter quod ille qui datur tutor, z cui datur, sit de iurisdictione datus